

Organizational Behavior Management in Sport Studies

Vol. 12 (4), (Series 48): 102-116/ 2025

 [https:// 10.30473/fmss.2024.70325.2583](https://10.30473/fmss.2024.70325.2583)

E-ISSN: 2538-4031 P-ISSN: 2538-4023

ORIGINAL ARTICLE

Athletes Ethical Decision-making: The Impact of Coaches' Leadership Styles in the Iraqi First Division Football League.

Ali Rashid Khalil¹, Mir Hassan SeyedAmeri^{2*}, Mortaza Fattahpour Marandi³

¹ PhD Student in Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran.

² Professor of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran.

³ Assistant Professor of Sport Management, Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, Maragheh University.

***Correspondence:**

Mir Hassan SeyedAmeri

Email:

ha_ameri2003@yahoo.com

Receive Date: 06/Feb/2025

Accept Date: 24/Jul/2025

Published Online: 22/Dec/2025

How to cite

Rashid Khalil Ali, Seyed Ameri Mir Hassan, Fattah Pour Marandi Morteza. (1404). The effect of organizational culture on good governance in sports and youth departments with regard to the mediating role of organizational structure. *Studies in Organizational Behavior Management in Sports*, 12(4): 102-116.

Introduction: Nowadays, the position of ethics in all fields, including sports, is of particular importance. The expansion of sports has led to an increase in corruption, damaging the credibility of sports and reducing public trust (Vasilyev, 2023). Ethics serve as a guiding principle for athletes and coaches, helping to maintain fairness and integrity (Kim, 2019). While previous literature emphasizes that ethical decision-making is a vital factor in promoting values within the sports ecosystem (West, 2020), there is often a gap between athletes' moral knowledge and their actions during crisis situations (Pfleeger, 2013). One factor that facilitates ethical decision-making is the "ethical climate," which stems from the shared perceptions of organizational policies (Hoque & Raya, 2023). This study differs from past works by specifically examining the influence of coaching leadership styles on ethical climate and decision-making within the unique context of the Iraqi First Division Football League, incorporating team satisfaction as a mediating variable—a relationship rarely explored in this specific geographic and professional setting.

Methodology: This research utilized a descriptive-correlational design. Data collection was performed through two approaches: library research for theoretical foundations and field study for data gathering. The statistical population consisted of all players in the Iraqi First Division Football League. Due to the limited population size, a total census method was applied, resulting in a final sample of 150 players. To measure the research variables, four standard questionnaires were used: the Leadership Scale for Sports (Chelladurai & Saleh, 1978), the Ethical Climate Questionnaire (Victor & Cullen, 1993), the Ethical Decision-Making Questionnaire (Lee & Tumminas, 2007), and the Athlete Satisfaction Questionnaire (Riemer & Chelladurai, 1998). The content validity was confirmed by eight experts in sports management, and reliability was established via Cronbach's alpha. Data were analyzed using Structural Equation Modeling (SEM) through SPSS 25 and SmartPLS 2 software. This method was chosen because it allows for the

simultaneous analysis of multiple relationships and effectively measures the influence of mediating variables like team satisfaction and ethical climate.

Result: The analysis of the participants' demographics showed that out of 150 participants, 51.3% were male and 48.7% were female, with the majority (37.3%) holding a Ph.D. level of education. Regarding the statistical reliability of the research instruments, the results indicated that all constructs possessed high internal consistency; specifically, Cronbach's alpha and Composite Reliability (CR) for Leadership Style were 0.989 and 0.990, for Ethical Climate were 0.986 and 0.986, for Ethical Decision-Making were 0.978 and 0.980, and for Team Satisfaction were 0.971 and 0.974, respectively. Furthermore, all constructs met the convergent validity requirement as the Average Variance Extracted (AVE) values exceeded the 0.5 threshold, ranging from 0.704 for leadership style to 0.791 for rules and regulations. Discriminant validity was also confirmed using the Fornell-Larcker criterion, as the square root of the AVE for each construct was greater than its correlation with other constructs. The structural model results indicated that leadership style has a direct, positive, and significant relationship with ethical decision-making, team satisfaction, and ethical climate. Additionally, the path analysis confirmed that leadership style indirectly influences ethical decision-making through the mediating roles of team satisfaction and the team's ethical climate.

Discussion: The results align with the findings of Berisha et al. (2023) and Cerutti et al. (2020), which suggest that leadership styles significantly shape ethical behavior and organizational retention (Berisha et al., 2023; Cerutti et al., 2020). Coaches who display transformational or democratic behaviors tend to inspire athletes to prioritize moral principles over winning at any cost. However, a limitation of this study—and a point of self-criticism—is the reliance on self-reported questionnaires, which may lead to social desirability bias where athletes report more ethical intentions than they might display in high-pressure competition. Additionally, the study simplifies the complex coach-athlete dynamic by focusing on specific leadership scales, which may not capture the full nuance of individual personality traits.

Conclusions: Based on the results, the following conclusions are drawn: (1) Coaching leadership styles, particularly democratic and supportive behaviors, serve as the foundation for an ethical sports environment. (2) Team satisfaction acts as a critical bridge that enables coaching behaviors to translate into better moral choices by players. (3) A primary limitation of the work is its focus on a specific league in Iraq, which may limit the generalizability of the findings to different cultural or sporting contexts. (4) Theoretically, this work highlights the importance of the leader-follower exchange in moral development; practically, it suggests that sport managers should use ethical screening tools when hiring coaches. It is recommended that coaches actively promote an ethical climate and

move away from autocratic styles to ensure the long-term integrity of the sport and the well-being of the athletes.

Keywords

Ethical Decision-Making, Leadership Styles, Coaches, Athletes, Iraqi First Division League

References

1. Berisha, G., Oliveira, L., & Humolli, E. (2023). To behave or not to behave ethically: A question of style?. *Business and Society Review**, 128(1), 23-50.2.
2. Cerutti, P. S., Macke, J., & Sarate, J. A. R. (2020). Leadership and decision-making styles: Are they relevant for employee retention. *Leadership*, 10(2), 1-14.3.
3. Fazilah, F. M., Radzi, J. A., & Kassim, A. F. M. (2023). Roles of coach's behaviour in affecting the prosocial and antisocial behaviour in athletes: a systematic review. *Malaysian Journal of Sport Science and Recreation (MJSSR)*, 19(1), 70-94.4.
4. Hoque, K. E., & Raya, Z. T. (2023). Relationship between principals' leadership styles and teachers' behavior. *Behavioral Sciences*, 13(2), 111.5.
5. Vasilyev, I. A. (2023). Legalization of Ethics in Sports and Disciplinary Liability for "Disrepute". *Kutafin Law Review*, 10(2), 404-425.

Copyright © 2025 The Authors. Published by Payame Noor University.

This is an open access article under the CC BY (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

<https://fmss.journals.pnu.ac.ir/>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تصمیم‌گیری اخلاقی ورزشکاران: تاثیر سبک رهبری مربیان

در لیگ فوتبال درجه یک کشور عراق

علی رشیدخلیل^۱، میر حسن سید عامری^۲، مرتضی فتاح پور مرنندی^۳

چکیده

امروزه جایگاه اخلاق در تمامی حوزه‌ها از جمله ورزش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ هدف از پژوهش حاضر بررسی تاثیر سبک رهبری مربیان بر تصمیم‌گیری اخلاقی ورزشکاران لیگ فوتبال درجه یک کشور عراق بود. روش تحقیق توصیفی از نوع همستگی بود. از چهار نوع پرسشنامه استفاده شد؛ که شامل پرسشنامه‌ی استاندارد رفتار رهبری چلادورای و صالح (۱۹۷۸)، پرسش‌نامه جو اخلاقی (ویکتور و کالن، ۱۹۹۳)، پرسشنامه تصمیم‌گیری اخلاقی، لی و تومیناس (۲۰۰۷) و پرسشنامه رضایت ورزشکاران (ریمر و چلادورای، ۱۹۹۸) می‌باشد. محدوده مکانی انجام این تحقیق، شامل کشور عراق می‌باشد. بنابراین، جامعه آماری تحقیق شامل تمام بازیکنانی که در لیگ فوتبال درجه یک در کشور عراق فعالیت می‌کنند، بود. تمام بازیکنان لیگ فوتبال درجه یک در کشور عراق به عنوان نمونه آماری در این تحقیق شرکت کردند و در نهایت ۱۵۰ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و به عنوان نمونه مورد بررسی در نظر گرفته شدند. برای سنجش روایی پرسشنامه‌ها از ۸ نفر از اساتید مدیریت ورزشی نظرخواهی می‌شود. پایایی پرسشنامه‌ها نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که همگی بالای ۰/۷ بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS25 و نرم افزار PLS نسخه ۲ صورت گرفت. نتایج مدل حاکی از آن بود که سبک رهبری با تصمیم‌گیری اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد؛ همچنین سبک رهبری با رضایت تیمی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد، بعلاوه سبک رهبری با جو اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد، از سویی سبک رهبری بر تصمیم‌گیری اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد در نهایت مشخص شد سبک رهبری بر جو اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد. توجه به این نکته مهم است که مربیان در فوتبال حرفه ای اغلب برای تعریف و آموزش بازیکنان در مورد اخلاق تلاش می‌کنند، که می‌تواند مانع توسعه تصمیم‌گیری اخلاقی شود. بنابراین، بسیار مهم است که مربیان از سبک رهبری خود آگاه باشند و به طور فعال رفتار اخلاقی و توسعه اخلاقی را در میان فوتبالیست‌ها ترویج کنند.

واژه‌های کلیدی

تصمیم‌گیری اخلاقی سبک رهبری رضایت تیمی مربیان ورزشکاران فوتبال

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.
^۲ استاد مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.
^۳ استادیار مدیریت ورزشی، گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه.

نویسنده مسئول: میرحسن سید عامری

رایانامه:

ha_ameri2003@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۴۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

استناد به این مقاله:

رشیدخلیل، علی، سید عامری، میر حسن، فتاح پور مرنندی، مرتضی. (۱۴۰۴). تاثیر فرهنگ سازمانی بر حکمرانی خوب در ادارات ورزش و جوانان با توجه به نقش میانجی ساختار سازمانی. مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۱۲(۴): ۱۱۶-۱۰۲.

مقدمه

از اهمیت اخلاق داشته باشند و در جهت توسعه و گسترش اخلاق نهایت سعی و تلاش خود را داشته باشند (۱۳). تصمیم گیری‌های اخلاقی به عنوان حالتی از رفتارهای افراد است که در زمان‌های بروز می‌نماید این امکان وجود دارد که یک فرد کاملاً بر مسائل اخلاقی و ارزشی شناخت و باور داشته باشد و رعایت آن را وظیفه خود بداند اما در زمان‌های بحرانی و در مواقعی که تصمیم گیری‌های اخلاقی میبایستی شکل گیرد، این مسئله رخ ندهد (۱۶). تصمیم گیری اخلاقی در ورزش اهمیت زیادی دارد. ورزشکاران اغلب با معضله‌های اخلاقی روبرو هستند و تصمیمات آنها می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای داشته باشد. مشاهده شده است که ورزشکاران تمایل دارند اصول و نتایج را در موقعیت‌های اخلاقی اولویت بندی کنند، که نشان دهنده آگاهی دوگانه است (۹). با این حال، کمبود آموزش تصمیم گیری اخلاقی برای مدیران ورزش آینده وجود دارد که با توجه به پیچیدگی‌هایی که با آن مواجه هستند مشکل ساز است. تصمیم گیری غیر اخلاقی در میان ورزشکاران با تأکید بیش از حد بر برنده شدن به هر قیمتی یک نگرانی است. نقش اخلاق در حرفه یک ورزشکار بسیار مهم است، زیرا بر کل اکوسیستم ورزشی، از جمله طرفداران، مربیان، حامیان مالی و والدین تأثیر می‌گذارد (۶).

یکی از شرایطی که تصمیم گیری اخلاقی را تسهیل می‌نماید جو اخلاقی می‌باشد و تصمیم گیری بدون وجود جو اخلاقی مطلوب ممکن است پیامدهای غیر قابل انتظار و نامطلوبی به دنبال داشته باشد. جو اخلاقی یا فضای اخلاقی ساختاری است روانی و حاصل مجموعه ادراکات مشترک، ثابت و معنی داری که کارکنان درباره رویه‌های اخلاقی و سیاست‌های موجود در سازمانشان دارند. هوکو و رایا، (۲۰۲۳) به این نتیجه رسیدند که فضای اخلاقی جزء مهمی از فضا یا فرهنگ سازمانی است که نه فقط بعد اخلاقی کارکنان سازمان را شامل می‌شود، بلکه بازده کاری را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد (۷). شاه محمدی و همکاران (۱۴۰۲) طی پژوهشی به این نتیجه رسیدند که رهبری اخلاقی بر رضایتمندی ورزشکاران و تعهد مربیان بر رضایتمندی ورزشکاران اثر مثبت و معنی داری دارند و پیشنهاد دادند که مسئولان در گزینش مربیان خود از ابزارهای اخلاقی که صداقت، میزان توجه به دیگران را می‌سنجد استفاده کنند (۲۱). سلمانی و همکاران (۱۴۰۱) به این نتیجه رسیدند که هوش اخلاقی با نگرش نسبت به تغییر و سبک رهبری ارتباط دارد، به علاوه هوش اخلاقی موجب افزایش تعهد و مسئولیت‌پذیری بیشتر مدیران شده به بهبود کارایی فردی و گروهی می‌انجامد (۲۰). موفر و همکاران (۱۴۰۲) طی تحقیقی به این نتیجه رسیدند که رهبری امنیت

امروزه جایگاه اخلاق در تمامی حوزه‌ها از جمله ورزش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. گسترش ورزش در تمامی ابعاد جامعه سبب گردیده است تا فساد نیز به واسطه آن افزایش یابد. مشکلات مربوط به فسادهای ایجاد شده در ورزش سبب ایجاد خدشه بر اعتبار ورزش شده است و آثار نامطلوبی را بر بدنه ورزش برجای گذاشته است. به صورتی که مشکلات به وجود آمده، منجر به کاهش اعتماد عمومی به حوزه ورزش گردیده است (۲۵). اخلاق در ورزش بسیار مهم است زیرا به حفظ انصاف، صداقت و احترام در جامعه ورزشی کمک می‌کند. این به عنوان یک اصل راهنما برای ورزشکاران، مربیان و سایر افراد درگیر در ورزش عمل می‌کند و رفتار و فرایندهای تصمیم گیری آنها را شکل می‌دهد. هنجارهای اخلاقی در ورزش اغلب از طریق اقدامات انضباطی اجرا می‌شوند، اما چالش‌هایی در اطمینان از هماهنگی این هنجارها با اصول حقوقی مانند یقین حقوقی و تناسب بودن وجود دارد (۱۱). تأثیر اخلاق در ورزش فراتر از زمینه بازی گسترش می‌یابد و بر کل اکوسیستم ورزشی، از جمله طرفداران، حامیان مالی و والدین تأثیر می‌گذارد (۱۲). ورزشکاران همچنین گرایش‌های تصمیم گیری اخلاقی مختلفی را نشان می‌دهند، تأکید بر اصول در موقعیت‌های کلی و نتایج در موقعیت‌های ورزشی، و ارزش هماهنگی گروهی و روابط. از این رو، درک و ارتقای اخلاق در ورزش برای حفظ جنبه‌های مثبت ورزش و اطمینان از رفاه همه افراد درگیر بسیار مهم است (۲۰). ورزش و محیط‌های ورزشی در دنیای امروز به بستری برای بروز رفتار اخلاقی و غیر اخلاقی تبدیل شده است و به طور مکرر مصادیق متنوعی از رفتار اخلاقی و غیر اخلاقی در ورزش رخ می‌دهد و این نوع رفتارها انعکاس و اثر گسترده‌ای در جامعه در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی دارد (۲۳). برخورداری از استانداردهای اخلاقی باعث می‌شود تا فضای حاکم بر ورزش از شرایط مناسبی جهت ارائه فعالیت‌های ورزشی برخوردار باشد. از مسائل مهم در حوزه اخلاق، تصمیم گیری و جو اخلاقی است. تصمیم گیری‌های اخلاقی اشاره به رعایت عدالت در انجام تصمیمات و توجه به ارزش‌ها و اصول اخلاقی در هنگام تصمیم گیری‌ها دارد تصمیم گیری‌های اخلاقی نقش مهمی در توسعه و ترویج اخلاق دارد. امروزه تصمیم گیری‌های اخلاقی به واسطه تأثیرگذاری بر محیط سبب گردیده است تا به عنوان عاملی مهم در مسیر توسعه اخلاق شناخته شود (۲۶).

تصمیم گیری‌های اخلاقی باعث می‌شود تا افراد درک مهمی

جمع آوری اطلاعات از دو طریق انجام شد؛ نخست، روش کتابخانه‌ای؛ که اطلاعات با مطالعه کتاب‌ها، مجلات، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌ها در دانشگاه‌های مختلف، مرکز اسناد و مدارک علمی و دیگر مراکز علمی انجام گرفت و دوم، روش میدانی؛ که در این بخش اطلاعات به وسیله پرسشنامه از نمونه مورد بررسی جمع‌آوری شد و سپس به آزمون فرضیه‌ها و تحلیل نتایج پرداخته شد. جهت جمع‌آوری اطلاعات لازم در مورد مساله تحقیق، از چهار نوع پرسشنامه استفاده شد؛ که شامل پرسشنامه‌ی استاندارد رفتار رهبری چلادورای و صالح (۱۹۷۸)، پرسش‌نامه جو اخلاقی (ویکتور و کالن، ۱۹۹۳)، پرسشنامه تصمیم‌گیری اخلاقی، لی و تومیناس (۲۰۰۷) و پرسشنامه رضایت ورزشکاران (ریمر و چلادورای، ۱۹۹۸) می‌باشد که اطلاعات جمعیت‌شناختی نیز در بین آن‌ها گنجانده شد. محدوده مکانی انجام این تحقیق، شامل کشور عراق می‌باشد. بنابراین، جامعه آماری تحقیق شامل تمام بازیکنانی که در لیگ فوتبال درجه یک در کشور عراق فعالیت می‌کنند، بود. با توجه به محدودیت جامعه آماری برای انتخاب نمونه از روش کل شمار استفاده شد. به این ترتیب که تمام بازیکنان لیگ فوتبال درجه یک در کشور عراق به عنوان نمونه آماری در این تحقیق شرکت کردند و در نهایت ۱۵۰ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و به عنوان نمونه مورد بررسی در نظر گرفته شدند. برای سنجش روایی پرسشنامه‌ها از ۸ نفر از اساتید مدیریت ورزشی نظرخواهی شد. پایایی پرسشنامه‌ها نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که همگی بالای ۰/۷ بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از طریق پرسشنامه از آمارهای توصیفی و مدل معادلات ساختاری استفاده شد. از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و درصد فراوانی)، برای توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، برای تعیین پایایی پرسشنامه‌ها، از آلفای کرونباخ و برای تجزیه و تحلیل و بررسی آزمون فرضیات پژوهش از روش شناسی مدل معادلات ساختاری استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS25 و نرم افزار PLS نسخه ۲ صورت گرفت.

یافته‌های تحقیق

یکی از ویژگی‌هایی که در مورد شرکت‌کنندگان مورد بررسی قرار گرفت جنسیت آن‌ها است. طبق بررسی‌های انجام شده از مجموع ۱۵۰ نفر شرکت‌کننده، ۷۷ نفر (۵۱/۳ درصد) مرد و ۷۳ نفر (۴۸/۷ درصد) زن می‌باشند. یکی دیگر از ویژگی‌هایی که در مورد شرکت‌کنندگان مورد بررسی قرار گرفت تحصیلات آن‌ها است. طبق این بررسی از کل نمونه تحت

مدار بر رفتارهای اخلاقی اثر مثبت و معناداری می‌گذارد (۱۴). وقتی کسی به عنوان مدیر یا رهبر مسئولیت گروهی را بر عهده می‌گیرد، این فرد باید علاوه بر دارا بودن خصوصیات و مهارت‌های لازم، سبک رهبری مناسب با شرایط آن گروه را نیز سرلوحه کار خود قرار دهد (۱۰). برای درک واقعی عواملی که به کیفیت روابط کاری بین یک رهبر و کارکنان کمک میکنند، نه تنها باید به سبک رهبری کلی رهبر نسبت به کل سازمان توجه شود، بلکه باید به رفتارهای خاص خود نسبت به اعضای مختلف سازمان نیز توجه شود که یکی از رفتارها بحث اخلاق می‌باشد (۲۲).

واقعیت این است که شیوه رهبری مؤثر است و ورزشکاران تحت تأثیر رفتارها، ادراک‌ها و تصمیم‌های مربی خود قرار می‌گیرند.

سبک رهبری مطلوب عاملی است که می‌تواند باعث رضایت تیمی و ایجاد فضای اخلاقی مناسب شود. مسائل اخلاقی از جمله مسائلی هستند که روز به روز بر اهمیت آن افزوده می‌شود. بازیکنان تیم‌های ورزشی برای اخذ تصمیمات اخلاقی چه در محیط جامعه و چه در حین رقابت‌ها مسئول اند. با وجود اهمیت این موضوع که در موفقیت تیم‌ها ورزشی مؤثر است، در کشور ما کمتر به آن توجه شده است و اغلب افراد بر اساس قضاوت‌های ذهنی و فردی برای شرکت در رقابت‌های مختلف گزینش می‌شوند. در حالی که با این اهمیت مستلزم شناخت علمی، عینی و دقیق‌تری است از این رو این پژوهش با مطالعه و بررسی تاثیر سبک رهبری مربیان بر جو اخلاقی و تصمیم‌گیری اخلاقی ورزشکاران رشته فوتبال با ملاحظه نقش میانجی رضایت تیمی در لیگ فوتبال درجه یک در عراق، ضمن روشن کردن وضعیت موجود سبب می‌شود مربیان و دست‌اندرکارانی که بیشتر توجه خود را به نیازهای فیزیولوژیکی متمرکز کرده‌اند و کمتر این متغیرها را بررسی می‌کنند، بینش بهتری پیدا کنند و بتوانند آگاهانه و با اتخاذ رفتار مناسب با بازیکنان، در موقعیت‌های متفاوت برخورد مناسب داشته باشند. همچنین قابل ذکر است که در زمینه‌ی تاثیر سبک رهبری مربیان در تیم‌های فوتبال تاکنون تحقیقی انجام نشده، که با توجه به جایگاه خوب ورزش فوتبال در کشور عراق، محقق در این تحقیق قصد دارد به این پرسش پاسخ دهد که سبک رهبری مربیان در لیگ فوتبال درجه یک کشور عراق چه تاثیری در تصمیم‌گیری اخلاقی ورزشکاران دارد؟

روش تحقیق

روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بود. در این پژوهش،

نفر (۵۲/۷ درصد) سن ۲۵ الی ۳۰ سال و ۷۱ نفر (۴۷/۳ درصد) ۳۱ الی ۴۰ سال بودند.

با توجه به جدول ۱، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ برای هر پنج شاخص پرسشنامه‌ها در حد مناسب و مطلوب می‌باشد (بالاتر از ۰/۷). لذا، می‌توان به بررسی فرضیات توسط معادلات ساختاری پرداخت و نتیجه قابل تعمیم به کل جامعه مورد نظر می‌باشد.

بررسی (۱۵۰ نفر) تعداد ۱۲ نفر (۸ درصد) دیپلم، ۳۴ نفر (۲۲/۷ درصد) کارشناسی، ۴۸ نفر (۳۲ درصد) کارشناسی ارشد و ۵۶ نفر (۳۷/۳ درصد) دکتری بودند و بیشترین فراوانی مربوط به دکتری بوده و کمترین فراوانی دیپلم را شامل می‌شد. از سوی یکی از ویژگی‌هایی که در مورد شرکت‌کنندگان مورد بررسی قرار گرفت سن آنها است. طبق این بررسی از کل نمونه تحت بررسی (۱۵۰ نفر) تعداد ۷۹

جدول ۱. آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی

سازه پژوهش	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
ابزاری	0.937	0.950
بازخورد مثبت	0.914	0.935
تصمیم‌گیری اخلاقی	0.978	0.980
تمرین و دستورالعمل	0.966	0.970
جو اخلاقی	0.986	0.986
حمایت اجتماعی	0.944	0.953
رضایت تیمی	0.971	0.974
رفتار استبدادی	0.916	0.937
رفتار دموکراتیک	0.952	0.959
سبک رهبری	0.989	0.990
ضوابط	0.901	0.931
قوانین و مقررات	0.912	0.938
مراقبت و توجه	0.926	0.944
مستقل	0.909	0.936
کارایی مدار	0.864	0.917

داشتند که مقدار بحرانی این مقدار ۰/۵ می باشد. بدان معنی که مقدار AVE بالای ۰/۵ روایی همگرای قابل قبول را نشان می دهد (داوری و همکاران، ۱۳۹۲). همان طوری که در جدول ۲ ملاحظه می گردد، نتایج نمایان گر مناسب بودن معیار روایی همگرا (AVE) می باشد.

روایی همگرا معیار دیگری است که برای برازش مدل های اندازه گیری در روش مدل سازی معادلات ساختاری پی ال اس به کار برده می شود. برای بررسی روایی همگرا از شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شده است. میانگین واریانس استخراج شده، میزان همبستگی یک سازه با شاخص های آن را نشان می دهد. فورنل و لارکر^۱ (۱۹۸۱) این معیار را برای سنجش روایی همگرا معرفی کرده و اظهار

شکل ۱. روایی همگرای متغیرهای پژوهش

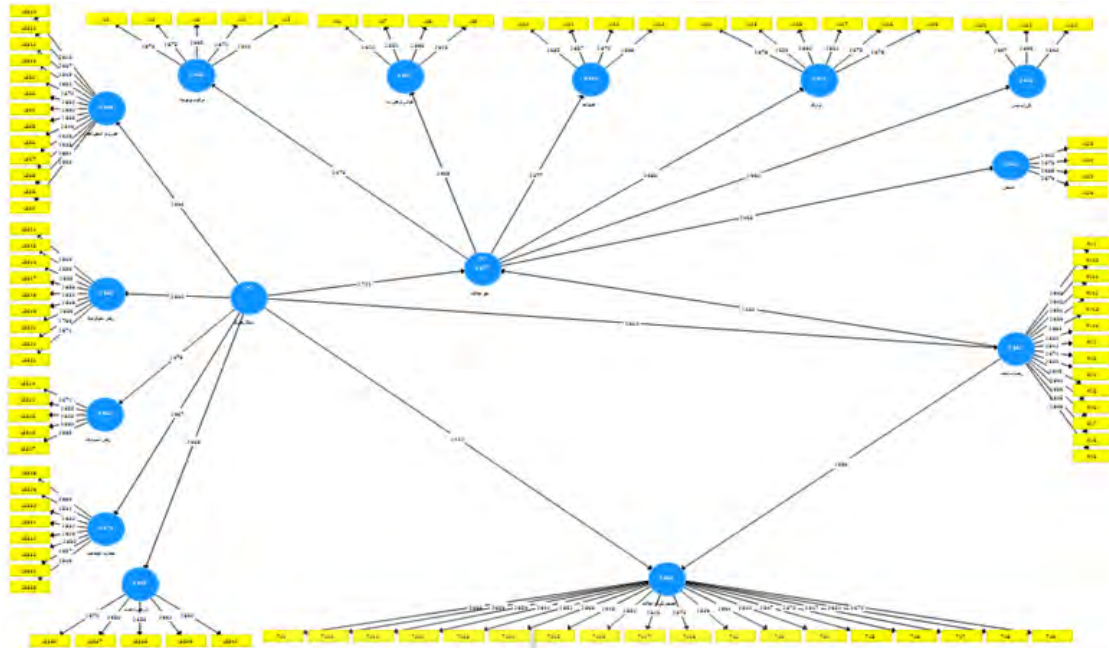
سازه پژوهش	روایی همگرا
ابزاری	0.760
باز خورد مثبت	0.743
تصمیم گیری اخلاقی	0.728
تمرین و دستورالعمل	0.712
جو اخلاقی	0.736
حمایت اجتماعی	0.717
رضایت تیمی	0.730
رفتار استبدادی	0.749
رفتار دموکراتیک	0.722
سبک رهبری	0.704
ضوابط	0.770
قوانین و مقررات	0.791
مراقبت و توجه	0.773
مستقل	0.786
کارایی مدار	0.786

حاوی مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه ها و جذر مقادیر AVE (بر روی قطر اصلی) مربوط به هر سازه است؛ این مدل در صورتی روایی و اگرایی قابل قبولی دارد که اعداد مندرج در قطر اصلی از مقادیر زیرین و سمت راست خود در ماتریس، بیشتر باشند. جدول ۳ نتایج روایی و اگرایی به روش فورنل و لارکر را نشان می دهند.

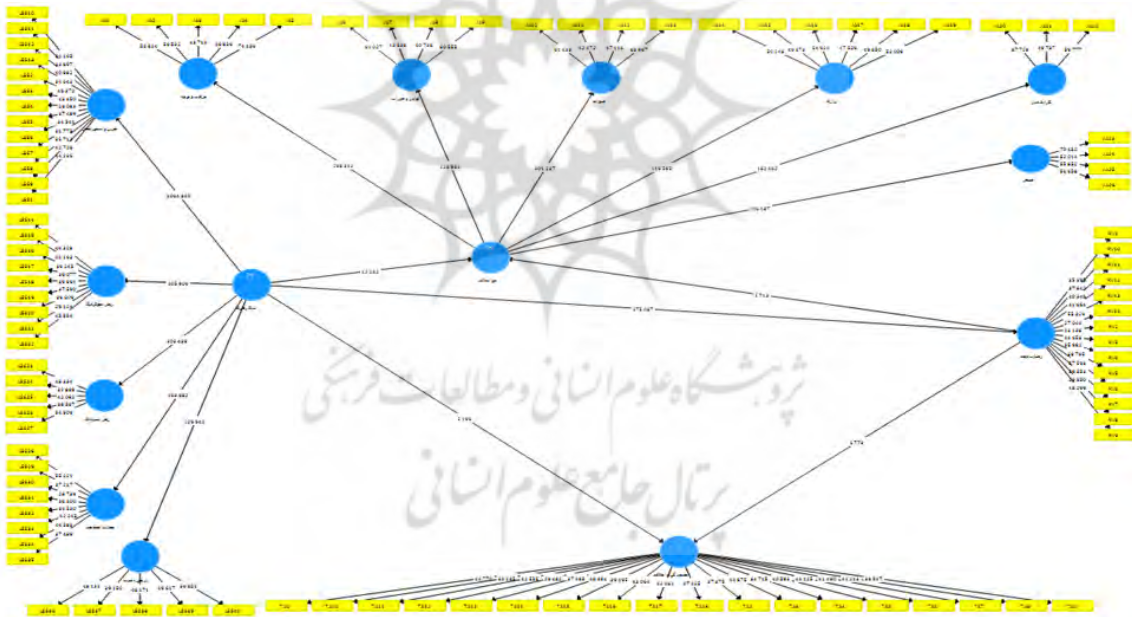
روایی و اگرایی سومین معیار سنجش برازش مدل های اندازه گیری در روش پی ال اس است. برای سنجش روایی و اگرایی از روش فورنل و لارکر استفاده می شود. فورنل و لارکر (۱۹۸۱) بیان می کنند: روایی و اگرایی وقتی در سطح قابل قبول است که میزان روایی همگرا برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه های دیگر (یعنی مربع مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه ها) در مدل باشد. در پی ال اس بررسی این امر به وسیله یک ماتریس صورت می پذیرد که خانه های ماتریس

جدول ۲. روایی و اگرایی متغیرهای پژوهش

شکل ۱. مدل ساختاری همراه با ضرایب مسیر

شکل ۲. مدل ساختاری همراه با ضرایب معناداری

معناداری دارد، از سویی سبک رهبری بر تصمیم‌گیری اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد در نهایت مشخص شد سبک رهبری بر جو اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد.

نتایج مدل حاکی از آن بود که سبک رهبری با تصمیم‌گیری اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد؛ همچنین سبک رهبری با رضایت تیمی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد، بعلاوه سبک رهبری با جو اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و

بحث و نتیجه گیری

تصمیم گیری اخلاقی ورزشکاران جنبه مهمی در دنیای ورزش است. تصمیم گیری غیر اخلاقی در میان ورزشکاران اغلب بر روی برنده شدن به هر قیمتی هدایت می شود (27). ورزشکاران تمایل به قضاوت اخلاقی متفاوتی نسبت به عموم مردم دارند و بر اصول در موقعیت‌های اخلاقی عمومی و در نتیجه در موقعیت‌های ورزشی تأکید می کنند (12). نقش ورزش در تصمیم گیری اخلاقی نیز مورد بررسی قرار می گیرد و مشخص شده است که هویت اخلاقی و پشیمانی عوامل تأثیرگذار در تصمیم یک ورزشکار برای تقلب هستند (8). مربیان و مدیران نقش اساسی در شکل دادن به دیدگاه اخلاقی یک ورزشکار ایفا می کنند. درک آگاهی اخلاقی ورزشکاران برای افزایش آگاهی اخلاقی در ورزش بسیار مهم است. علاوه بر این، پذیرش تقلب و تعیین انتظارات برای ورزش خوب از عوامل مهمی در تصمیم گیری اخلاقی ورزشکاران هستند (24).

نتایج حاکی از آن بود که سبک رهبری با تصمیم‌گیری اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد در پژوهش‌های همسو (بریشا^۱ و همکاران، ۲۰۲۳ و سروتی^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) نیز مشخص شده است که سبک رهبری تأثیر قابل توجهی بر تصمیم گیری اخلاقی دارد. تحقیقات نشان می دهد که رهبرانی که سبک تحول آفرین را نشان می دهند، با الهام بخشیدن و انگیزه دادن به پیروان خود، تمایل به اتخاذ تصمیمات اخلاقی بیشتری دارند (1). علاوه بر این، تحقیقات نشان داد رهبرانی که با وجدان هستند و انعکاس اخلاقی نشان می دهند، بیشتر احتمال دارد در رفتارهای رهبری اخلاقی درگیر شوند، که منجر به ارزیابی مثبت رهبری اخلاقی آنها توسط کارمندان می شود (2). لازم به ذکر است که استقلال تصمیم‌گیری می تواند رابطه بین وظیفه شناسی رهبر و رهبری اخلاقی را تعدیل کند، در حالی که رهبران اخلاقی انعکاسی که از استقلال تصمیم گیری بالایی برخوردار هستند، بیشتر احتمال دارد که در رفتارهای رهبری اخلاقی شرکت کنند. در نتیجه، سبک رهبری نقش مهمی در شکل دادن به تصمیم گیری اخلاقی و رفتارهای رهبری اخلاقی دارد که پیشنهاد می شود مربیان سبک رهبری خلاقانه در مواجهه با ورزشکاران را در دستور کار خود قرار دهند تا تصمیم گیری اخلاقی در ورزشکاران اتفاق بیافتد.

نتایج حاکی از آن بود که سبک رهبری با جو اخلاقی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری دارد؛ در پژوهش‌های همسو مشخص شد سبک رهبری مربی رابطه قابل توجهی با فضای اخلاقی ورزشکاران دارد. همسو با این نتیجه، در پژوهش فضیله‌ها^۳ و همکاران، (۲۰۲۳) مشخص شده است که سبک های مختلف رهبری مانند حمایت استبدادی، دموکراتیک و اجتماعی بر انگیزه و رفتار ورزشکاران تأثیر می گذارند (4). علاوه بر این، مربیان که توجه مساوی به هر ورزشکار می کنند و محیطی انگیزشی ایجاد می کنند، به یک فضای اخلاقی مثبت کمک می کنند. به طور کلی، سبک رهبری مربی نقش مهمی در شکل دادن به رفتار و انگیزه اخلاقی ورزشکاران در ورزش دارد. نتایج نشان داد سبک رهبری بر تصمیم‌گیری اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد. در پژوهش‌های همسو (رملواتی^۴ و همکاران، ۲۰۲۳) و پریرا^۵، (۲۰۱۹) نیز مشخص شد. سبک رهبری مربی نقش میانجی بین تصمیم گیری اخلاقی و رضایت تیم ایفا می کند (۱۸). مطالعه محققان دیگر نشان داد که رفتار رهبری مربی به عنوان واسطه ای بین عوامل موثر بر سبک رهبری مربی و موفقیت تیم در ورزش عمل می کند (۱۵). به طور مشابه، مطالعه پولیدو^۶ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که رضایت مربیان از تیم مربوط به سبک بین فردی گزارش شده آنها نسبت به ورزشکاران جوان است و این رابطه با نیازهای اساسی روانشناختی است (۱۷). بنابراین می توان نتیجه گرفت که سبک رهبری مربی به عنوان واسطه‌ای بین تصمیم‌گیری اخلاقی و رضایت تیمی عمل می کند و عواملی مانند رفتار مربی، رضایت از تیم و نیازهای روانشناختی در این رابطه نقش دارند. در نهایت نتایج حاکی از آن بود که سبک رهبری بر جو اخلاقی و رضایت تیمی نقش میانجی دارد، همسو با پژوهش حاضر در پژوهش کارسیا-استبان^۷ و همکاران، (۲۰۲۳) مشخص شد؛ ارتباط بین اخلاق ورزشکاران و رضایت تیمی با واسطه سبک رهبری مربی انجام می شود. نتایج حاصل از مطالعات متعدد نشان می دهد که سبک‌های مختلف رهبری تأثیرات متفاوتی بر رضایت و انگیزه ورزشکاران دارند. مشخص شده است که رهبری تحول آفرین، که توسط مربیان الهام بخش و انگیزه ورزشکاران هستند، بر هویت اجتماعی و رضایت ورزشکاران از مربی تأثیر مثبت می گذارد (۵). علاوه بر این در تحقیقات فان و همکاران (۲۰۲۳) نیز مشخص شده است که

رهبری دموکراتیک تأثیر مثبت مستقیم بر رابطه مربی و ورزشکار دارد، که به نوبه خود بر انگیزه و رضایت ورزشکاران تأثیر می‌گذارد (۳).

این یافته‌ها اهمیت سبک رهبری مربی را در ایجاد یک محیط تیمی مثبت و افزایش رضایت ورزشکاران نشان می‌دهد. سبک رهبری مربیان تأثیر بسزایی در تصمیم‌گیری اخلاقی بازیکنان فوتبال دارد. تحقیقات نشان داده است که مربیانی که رفتارهای رهبری اخلاقی از خود نشان می‌دهند، مانند ترویج جو اخلاقی مثبت و نشان دادن رفتار اجتماعی، می‌توانند بر رفتار اخلاقی بازیکنان تأثیر بگذارند. علاوه بر این، مربیانی که حمایت اجتماعی، بازخورد مثبت و سبک رهبری دموکراتیک را ارائه می‌کنند، به احتمال زیاد رضایت ورزشکاران را افزایش می‌دهند، که می‌تواند به توسعه تصمیم‌گیری اخلاقی کمک کند. با این حال، توجه به این نکته مهم است که مربیان در فوتبال حرفه‌ای اغلب برای تعریف و آموزش اخلاق به بازیکنان تلاش می‌کنند، که می‌تواند مانع توسعه تصمیم‌گیری اخلاقی شود. بنابراین، بسیار مهم است که مربیان از سبک رهبری خود آگاه باشند و به طور فعال رفتار اخلاقی و رشد اخلاقی را در بین بازیکنان فوتبال ترویج کنند.

References

- Berisha, G., Oliveira, L., & Humolli, E. (2023). To behave or not to behave ethically: A question of style?. *Business and Society Review*, 128(1), 23-50.
- Cerutti, P. S., Macke, J., & Sarate, J. A. R. (2020). Leadership and decision-making styles: Are they relevant for employee retention. *Leadership*, 10(2), 1-14.
- Fan, F., Chen, J., Chen, Y., Li, B., Guo, L., Shi, Y., ... & Shi, H. (2023). How relationship-maintenance strategies influence athlete burnout: Mediating roles of coach-athlete relationship and basic psychological needs satisfaction. *Frontiers in Psychology*, 13, 1104143.
- Fazilah, F. M., Radzi, J. A., & Kassim, A. F. M. (2023). Roles of coach's behaviour in affecting the prosocial and antisocial behaviour in athletes: a systematic review. *Malaysian Journal of Sport Science and Recreation (MJSSR)*, 19(1), 70-94.
- García-Esteban, L., Marentes-Castillo, M., Castillo, I., & Alvarez, O. (2023). El estilo transformacional del entrenador/a como facilitador de la identidad social de jóvenes jugadores/as de baloncesto: el papel mediador de las necesidades psicológicas básicas. *Cuadernos de Psicología del Deporte*, 23(2), 12-25.
- Giles, S., Fletcher, D., Arnold, R., Ashfield, A., & Harrison, J. (2020). Measuring well-being in sport performers: Where are we now and how do we progress? *Sports Medicine*, 50, 1255-1270.
- Hoque, K. E., & Raya, Z. T. (2023). Relationship between principals' leadership styles and teachers' behavior. *Behavioral Sciences*, 13(2), 111.
- Hurst, P., Kavussanu, M., Swain, J., & Ring, C. (2023). The role of moral identity and regret on cheating in sport. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 21(2), 230-248.
- Hurst, P., Ring, C., & Kavussanu, M. (2020). An evaluation of UK athletics' clean sport programme in preventing doping in junior elite athletes. *Performance Enhancement & Health*, 7(3-4), 100155.
- Keshavarz, L., Farahani, A., Najdsamiei, M. The relationship between the leadership style of coaches and the Sporting identity of elite women Handball players of Iran. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 2014; 1(4): 69-78. [In Persian].
- Kim, J. (2019). Losing on Competing against oneself From Philosophical Perspective of Informal fair play.
- Lim, D., & Park, S. (2021). The Ethical Decision-making of Sport Athletes and Its Environmental Factors. *Korean Journal of Sport Science*, 32(1), 85-96.
- Miah, A. (2020). Rethinking enhancement in sport. *The Ethics of Sports Technologies and Human Enhancement*, 233-252.
- Movaghar, M., Alizadeh Sani, M., andevari, Z. The effect of Secure base Leadership on Nursing Ethical Behaviors: Determining the Role of Individual Resilience Moderator. (Case study: Governmental Hospitals in Mazandaran province). *Journal of Executive Management*, 2023; (): -. doi: 10.22080/jem.2023.23923.3772 [In Persian].
- Perera, H. (2019). Does the coach leadership behavior mediates the influence of factors affecting coach leadership behavioral styles on team success. *International Journal of*

- Human Movement and Sports Sciences, 7(3), 51-57.
16. Pfleegor, A. G. (2013). An etho-conventional decision-making model for sport managers. Louisiana State University and Agricultural & Mechanical College.
  17. Pulido, J. J., López-Gajardo, M. A., Ponce-Bordón, J. C., Vaquero-Solís, M., & Leo, F. M. (2022). Does coaches' satisfaction with the team determine their interpersonal style? The mediating role of basic psychological needs. *European Journal of Sport Science*, 22(2), 248-256.
  18. Ramlawati, R., Serlin, S., Arminas, A., Junaidi, J., & Ready, W. (2023). The role of ethical leadership on employee commitment to the organization: the mediating role of job satisfaction and job engagement. *Организационная психология*, 13(1), 73-91.
  19. SalmaniM, Azizi, KohanN, Imanzadeh M, MoharramzadehM. Analyzing the Mediating role of Moral Intelligence in the Relationship between Leadership Style and Attitude toward Chang Managers of Sports Boards. *Akhlaqizisti, i.e., Bioethics Journal*. 2022; 12(37): e39. [In Persian].
  20. Scott, D. (2021). Contemporary leadership in sport organizations. *Human Kinetics*.
  21. shamohammadi, Y., rafiee, V., naderyan, I., yazdanpanah, M. The effect of ethical leadership and commitment of swimming coaches on the understanding of sports success and satisfaction of athletes. *Management and Entrepreneurship in Sport*, 2023; 2(1): -. doi: 10.48301/jmes.2023.408819.1025 [In Persian].
  22. Sharfi Hossein, Seyyed Ameri Mirhasan. The role of leader-follower exchange theory in the relationship between organizational justice and job satisfaction in the Ministry of Sports and Youth of Iran. *Islamic lifestyle based on health* [Internet]. 1401; 6(3): 491-499. Available from: <https://sid.ir/paper/1115552/fa> [In Persian].
  23. Silva, T. T. D. (2019). Cuestiones éticas en la práctica de la medicina del deporte en la actualidad. *Revista Bioética*, 27, 62-66.
  24. Sivrikaya, A. H. (2022). Role of the branch of sports in moral decision-making. *Southern Communication Journal*, 87(1), 108-118.
  25. Vasilyev, I. A. (2023). Legalization of Ethics in Sports and Disciplinary Liability for "Disrepute". *Kutafin Law Review*, 10(2), 404-425.
  26. West, J. (2020). Research ethics in sport and exercise science. *Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity*, 1091-1107.
  27. Zain, N. S. M., Ahmad, M. F., Dahlan, N. D., & Khaidzir, M. F. S. (2021). MORAL DECISION MAKING IN SPORTS: A CASE STUDY ON BEHAVIOURS AMONG JOHOR SUKMA ATHLETES. *Malaysian Journal of Sport Science and Recreation (MJSSR)*, 17(2), 285-297